

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol. In velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gld.; ako zadane na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVIII.

V Ljubljani 14. velikega travna 1875.

List 20.

Koledar za naslednji teden.

Veliki traven. — Majnik.

16. **Binkoštna nedelja.** Prihod sv. Duha nad aposteljne. Evangelij: „Ako me kdo ljubi bo moje beseđe spolnoval.“ (Jan. 14, 23.) — Sv. Janez Nepomučan, rojen (1330) v mesticu Népomuk-u na Pemskem, je bil kanonik, pridigar v Pragi in spovednik kraljice Ane. Na povelje hudobnega kralja Venceslava (Vačslava) je bil veržen v Moldavo (1383), ker mu ni hotel razodeti, kar se je kraljica spovedovala.

17. **Binkoštni ponedeljek.** Zapovedan praznik. — Sv. Paskal Bajlon, spozn., je v svojem 18. letu stopil v ostri red bosih menihov na Španjskem, kjer je doospel za visoko stopnjo vsih samostanskih čednost. † 17. maja 1595.

18. **Binkoštni torek.** Sopraznik. Sv. Venancij Kamerski, sprič. že ko 15letin mladeneč, v Kamerinu v Umbriji na Laškem doma, je bil pod cesarjem Decijem pri Antijohu Kamerinskim mestnim predstojnikom zatožen, da keršansko vero očitno spoznava, in malike zaničuje. Serčni mladeneč se sam prostovoljno pri mestnih vratih predstojniku v roke dá. Predstojnik ga s prilizovanjem in obljubami pregovarja, naj se odpove Kristusu, in daruje bogovom; pa ga tudi starši silijo z grozovitim terpinčenjem, če tega ne stori. Mladeneč stoji terden v sv. veri kakor skala. Predstojnik ga ukaže bičati in zvezati, angelj pa vezi čudovito razterga; po tem ga ukaže z bakljami žgati, in za noge z glavo navzdol nad gost smerdljiv dim obesiti; angelj pa ga zopet reši, in mladeneč z belim oblačilom ogerujen nad dimom hodi. Kadar čudo vidi Anastazij, nižji vojaški poveljnik na straži, veruje v Kristusa, in je bil z vso svojo deržino vred od duhovna sv. Porfirija keršen, kmalo po tem pa je z njim vred zaslužil mučeniško krono.

Venancij je bil zopet peljan k predstojniku, kateri ga pregovarja, naj zapusti vero v Kristusa. Mladeneč ostane stanoviten v veri. Predstojnik ga dá zopet v ječo zapreti, in pošlje k njemu svojega klicavca Atala, kateri naj mu reče, da je bil tudi on kristjan, pa se je temu imenu odpovedal, ker je spoznal, kako prazna in abotna je keršanska vera, po kateri se kristjani pričujočim dobrotam odpovedujejo z nečimernim upanjem doseči prihodnje. Blagi Kristusov junak spozná zaderge prekanjenega sovražnika, in s sveto jezo odpravi od sebe satanovega služabnika. Predstojnik ga ukaže zopet k sebi pripeljati, mu zobe izbiti, čeljusti raztergati in tako zdelan je bil na gnojiše veržen; angelj pa ga zopet reši. Venancij stoji pred sodnikom, in ko z njim govori, se sodnik s svojega sodnjega stola zverne, ter žavpije: „Resničen je Venancijev Bog, naše bogove poderite!“ in pri tih besedah izdihne svojo dušo.

Ko je bilo predstojniku to povedano, zdajci ukaže Venancija pred leve vreči; levi pa zgubijo svojo naravno grabljivost, in se mu k nogam vležejo. Sveti mladeneč zopet uči ljudstvo Kristusa spoznavati; toraj je bil spet peljan v ječo. Drugi dan je bil po ternjevem germovji in osatu do večera vlačén, in napol mertev pušen. Tretji dan je bil po predstojnikovem povelju z visoke skale pahnen, pa po milosti Božji smerti otét. Poslednjič so ga vojaki v bližnji dolini po ternjevih tléh in kamnji vlačili in so neznansko žejo terpeli; svetnik pa stori nad skalo sveti križ, in merzla voda iz nje priteče. Na ta čudež jih veliko veruje v Kristusa, bili pa so z Venancijem vred ob glavo djani. Velik potres, blisk in tresk vstane, predstojnik pa sramotne smerti pogine. Kristjani so njih trupla častito pokopali, in Kamerinci so tam cerkev sv. Venancija sozidali. (Rimski brevir).

Sv. Venancij je imel pred očmi besede sv. Pavla: „Kdo nas bo tedaj ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga? ali stiska? ali lakota? ali nagota? ali nevarnost? ali preganjanje? ali meč? Svest sem si, da ne smert, ne druga stvar nas ne bo móгла ločiti od ljubezni Božje, ktera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.“ (Rim. 8, 35, 38, 39.)

19. **Sreda kvaterna.** Zapovedan post. Sv. Peter Celestin, papež spozn. — Sv. Pudencijana, devica, hči sv. Pudenta Rimljana, se je s čudovito pobožnostjo deržala keršanske vere. Po smerti staršev je s svojo sestro sv. Praksedo prodala posedovano posestvo, in denar ubegim razdelila. Po njenem prizadevanji je bila vsa njena deržina — 90 oseb — od papeža Pija keršena. Ker je bilo od cesarja Antonina kristjanom prepovedano očitno obhajati službo Božjo, je papež Pij v njenem postopji kristjanom opravljal presveto daritev. Pudencijana jih je z naj večim veseljem sprejemala, in vse za službo Božjo oskerbovala. Bogata z dobrimi deli se je na uni svet preselila, in je bila v grob svojega očeta pokopana 19. majnika.

20. **Četertek.** Sv. Bernardin Sienski, spozn., iz reda sv. Frančiška, je imel misijonske pridige po vsih večih mestih na Laškem in Švicarskem. † 20. majnika l. 1444.

21. **Petek kvaterni.** Zapovedan post. Sv. Feliks s Kantalicija, spozn., brat kapucinskega reda, je bil mož goreče molitve, večkrat v duhu zamaknen; imel je tudi dar čudežev in prerokovanja. † 18. majnika 1587.

22. **Sabota kvaterna.** Zapovedan post. Ss. Donat, škof, in njegovi tovarši Makarij in Teodor sprič. Dosegli so mučeniško krono pod cesarjem Licinijem leta 316.

Posrečevanje

k Jezusovemu najsvetejšemu Sercu.

(Določilo odbora za ss. obrede.)

Po zapovedi sv. Očeta Pija IX se bode 16. rožnika tega leta vse katoliško keršanstvo Jezusovemu presv. Sercu posvetilo. Določilo v ta namen je дано v Rimu 22. mal. travna in se glasi tako-le:

„Dan na dan iz vsih delov svetá našemu sv. Očetu papežu Piju IX prihajajo prav mnoge priporočevanja od škofov, kakor tudi skoraj neštevilne prošnje vérníkov, v kterih živo zahtevajo, naj oni sami vesoljni svét blagovolijo posvetiti presvetemu Jezusovemu Sercu zato, da se pobožnost do najsvetejšega Serca Zveličarjevega véneá in zvíkšuje.

Njih Svetost so tedaj pred Bogom prevdarili tehtnost té reči. In da bi takó bogoljubnim željam nekako vstregli, so tukaj pristavljeno molitev dobrotno poterdili, in jo ponudijo vsm tístim, ki imajo voljo sami se posvetiti (darovati) presvetemu Jezusovemu Sercu, da naj jo m-lijo v kterem koli jeziku, samo da je natanko predstavljena. Vsi Kristusovi verniki, ako se s tem edinoglasnim posvečevanjem božjemu Sercu posvetijo, bodo takó edinost sv. Cerkve gotovo očitniše terdili; in v ravno tem Sercu bodo našli naj varniše pribežališe zoper nevarnosti, ki tušo obdajajo; v stiskah, ktere dan današnji Kristusovo Cerkev tarejo, bodo našli poterpežljivost; v vsih bridkostih pa naj terdnejše upanje in tolažilo.

Volja Njih Svetosti tedaj je bila, da naj se Njihova misel po le tem določilu kongregacije ss. obredov naznani vsm škofom in naj se jim pošlje omenjena molitev. In to zato, ako v Gospodu za prav spoznajo, in menijo, da je v korist ovčicam, ki so njim izročene, da naj jo na svitlo dajo; vernike pa opominjajo, da naj to molitev — bodi si skupno ali posamezno — molijo 16. rožnika tega leta, ker ta dan bo dvestoletna obletnica, odkar se je bil naš Odrešenik sam blaženi Margareti Mariji Alakok (Alacoque) razodel, da naj razširja pobožnost k njegovemu naj svetejšemu Sercu.

Vsm vernikom, kteri to molitev imenovani dan opravijo, Njih Svetost po navadni Cerkvini šegi podelé popolnoma odpustek, ki se more obrniti tudi za duše v vicah, samo da v resnici skesani spoved in sv. Obhajilo opravijo, obišejo kako cerkev ali kapelo, in tam nekaj časa zvesto molijo v namen sv. Očeta. Po odmaknjenih vsih nasprotnih dočilih 22. mal. travna 1875.

Konštantin,

škof Ostijski in Veletriški.

Kardinal Patrizi,

prefekt kongr. za ss. obrede.

Plac. Ralli,

tajnik kongr. ss. obr.

(Pečat.)

Djanje

posvetiti se presvetemu Jezusovemu Sercu.

Poterjeno z določilom sv. kongregacije za obrede 22. malega travna 1875.

O Jezus! moj Odrešenik in moj Bog! Pri vsi Tvoji veliki ljubezni do ljudi, za kterih odrešenje si vso svojo drago Kri prelil, se Ti vendar od njih tako malo ljubezen z ljubeznijo povračuje, da namesto tega Te le še preludo žalijo in zaničujejo, posebno s preklinovanjem in oskrunovanjem praznikov. O da bi pač jest mogel Tvojemo božjemu Sercu kaj zadostiti, da bi mogel popraviti toliko

nehvaležnosti in nespoznanja pri naj večem delu ljudi! Iz serca kopernim, da bi Ti mogel pokazati, kako močno želim pred vsimi ljudmi to prečeseno in ljubijoče Serce častiti, Mu ljubezen z ljubeznijo povračevati in Tvojo čast vedno bolj poviševati.

Iz serca rad, ako bi moč bilo, bi dosegel od Njega spreobrnjenje grešnikov, in otresel mlačnost pri toliko družih; ker čeravno le-ti imajo srečo, da se štejejo k Tvoji Cerkvi, jim vendar niso pri sercu koristi ne Tvoje časti in ne Tvoje Cerkve, ki je Tvoja nevesta. Ravno tako serčno, ako bi mogel, hrepenim doseči od Njega, da tisti katoličani, ki sicer ne jenjajo z mnogimi zunanjimi deli milosti se za take skazovati, pa so preveč zamaknjeni v svoje menitve in odrekujejo podvreči se sklepom svetega (rimskega) Stola, ali pa terdijo take misli, ki se ne zlagajo z njegovim naukom. — da naj bi ti k spoznanju prišli in se prepričali, da kdor Cerkve v vsem ne posluša, on ne posluša Boga, kateri je z njo.

Za dosego teh tako svetih namenov in obnem za zmago in stanovitni mir te neomadežane neveste Tvoje, kakor tudi za dobro in blagor Tvojega namestnika na zemlji, da naj vidi spolnjene svoje svete namene, in da se zraven ves duhovski stan vedno bolj posvečuje in Tebi prijeten prilaja; in zavoljo toliko družih namenov, ki Ti veš, o moj Jezus, da se zlagajo s Tvojo Božjo voljo, in kteri kakor koli pomagajo k spreobračanju grešnikov in posvečevanju pravičnih, da kedaj vsi svojim dušam dosežemo véčno zveličanje; in poslednjič, ker véim, o moj Jezus! da Tvojemu presladkemu Sercu kaj prijetnega storim, zatorej: klečijoč Tebi pred koleni pričó Marije presvete, in vsega nebeškega dvora, slovesno spoznam, da v vsakem oziru pravice in hvaležnosti sem popolnoma in edino Tvoj, moj Odrešenik Jezus Kristus, edini studenec vsega, kar je v meni dobrega na duši in na telesu. Zedinim se z namenom naj vikšega Pastirja, ter sam sebe in vse, kar je mojega, posvetim temu naj svetejšemu Sercu, ktero samo sem odmenjen ljubiti in mu služiti z vso svojo dušo, z vsim svojim sercem, z vsimi svojimi močmi, Tvojo voljo storim za svojo in vse svoje želje zedinim s Tvojimi željami.

Za očitno spričevanje tega svojega posvečenja poslednjič Tebi samemu naznanim, o moj Bog! da v prihodnjič v čast ravno tega presv. Serca hočem zapovedane praznike po ukazih sv. Cerkve posvečevati, in za njih posvečevanje skerbeti pri ljudéh, do kterih kaj premorem ali jih imam v oblasti.

Vse te svete želje in sklepe pa, ktere mi Tvoja milost navdaja, v Tvojem preljubem Sercu zedinim; upam Mu dati neko nadomestilo za tolike žaljenja, ki jih prejema od nehvaležnih človeških otrok; za svojo dušo pa in za duše vsih svojih

bližnjih upam doseči svoj in občni blagor v tem in v prihodnjem življenji. Amen.

K a č a.

Versko-zgodovinska razprava.

(Dalje.)

„Kača pa je bila naj bolj zvitá med vsemi živalmi, ktere je Gospod Bog vstvaril na zemlji. Gen. III. 1.

In reče Bog kači: „Ker si to storila, si prokleta med vsemi živalmi na zemlji.“ Gen. III. 14.

Strahotno in prenagujusno ter čisto satansko je, kar počenjajo s kačami in o njih pripovedujejo. Kdo bo vse popisoval!

Novejši potniki afrikanski poterjajo stare prikazni o kačah, ter nam še več pripovedujejo. Po vsih mestih, pravi neki misijonar v notranji Afriki se nahaja glavni fetiš zraven onih pobišnih. Glavni malik je navadno velika kača, ki se prosto sprehaja po mestu. Perva, ktero sem zagledal, me je jako prestrašila; zgrabim torej palico, da bi jo udaril, pa moj tovariš mi vzderži roko, rekoč, da gorjé meni, ako bi se bil boga dotaknil, kar na kožo bi me bili čerenci raztergali.

Neko pismo od 28. aprila 1861 od družega misijonarja iz Dahomejskega pravi: „Takajšni ljudje so naj ostudniši malikovavci, kajti po mnogih krajih časte živo kačo. V mestu Vhidah ima kača svoj tempelj in redne daritve. V neki precejšnji ograji redé stotino kač, ki se prosto okoli sprehajajo in tudi v mesto prid-jo, kadar se jim zljubi. Kdor jih sreča, mora pred nje poklekniti, med tem se gnjusna golazen naprej pomika, dokler se kak serčen častivec ne najde, ki jo lepo prime in malika nazaj v svetišče prenese.“ (Annales etc. mars. 1861, p. 390.) Kar je tu popisano, je ravno tako našel nek zdravnik v s lužbi francoske pomorske vojne, ki je obiskal oni tempelj, ali bolje rečeno, berlog kačji l. 1860. (Tour du monde, n. 161, p. 71—74.)

Ti kačji bogovi pa niso vsi tako krotki, kakor oni v mestu Vhidah. Misijonar P. Borghero piše: „V kraju Popo, blizo mesta Vhidah, nimajo kače sicer templja, pa njih častenje je strahovito. Živé tu neke roparske golazni, imenovane boa. Kadar se ta pošast nameri na kako malo žival, jo koj požrè. Bolj požrešne se bolj spoštujejo. Največo čast pa skazujejo oni kači, ki mangle otroka pogoltne. Starši tacega otroka od samega veselja ne vedó, kaj bi počeli; z naj večo pobožnostjo pokleknejo ter se kači zahvaljujejo za to čast, da si je njih dete izbrala za vreden prigrizek. „Mi pa“, tozi misijonar, „ki smo služabniki Njega, ki je kačo preklel in na križu premagal, moramo take strašno žalostne reči gledati, in ne moremo pomagati, ter našega žaljenega Zveličarja kot pravega Boga oznanovati.“ (Annales etc. mars. 1861, p. 390 et suiv.)

Kakor pod pekočim solncem afrikanskim, se nahaja bogočastje kače tudi v sneženih pokrajinah srednje-azijanske Mandžurije. (Iste annales 1857 n. 175 p. 428.)

Vse te zgodovinsko dokazane, in nikakor ne izmišljene reči nas učé, da je nenaravno častenje kače, kakor ostudna kača sama, se ovijalo okoli vesoljnega sveta. Kako hočete to razjasniti, vi brezverci, da vselej po vsih nekdaž slavnih deželah, pri najbolj omikanih, kakor pri divjaških ljudstvih se je zvitá golazen kačja častila ko božanstvo, celo kot glavni bog? Ker je to splošna prikazen, mora imeti tudi splošen vzrok. Nikakor ne morem priznavati, da bi to bogočastje kače bilo po pameti, niti po nagnjenji človeške narave, še manj pa po

Božji volji. Ako nočemo te prikazni gledati kakor tele nove vrata, nam ne ostaja drugo, kot si jo razjasniti takó, kakor nas razodenje Božje v svetem pismu uči: Satan je pod podobo kače zapeljal pravega človeka; in ker je ta največi sovražnik človeškega rodú, si je izvolil podobo kače in premagal, zato mu je ta podoba najljubši ostala, da kot živa kača kraljuje nad poganskimi narodi. Noben človek zdrave pameti ne bode, po tem kar smo le poveršno opisali, soditi mogel, da so povesti o kači in častnji merzke golazni kače, samo alegorije.

(Dalje sledi.)

Skrivnostno „nekaj“.

(Spisal Janez Klapšič.)

(Dalje.)

Papeži, škofje gotovo radi pušajo in dajejo in tudi vernim resnobno priporočajo in zapovedujejo, e sarju (gosposkam) pušati in dajati, kar je cesarjevega (Mat. 22. 21), namreč: spoštovanje in pokoršino postavam njihovega področja in reda v odvracanje hudega in v pospeševanje dobrega. Hudo zavracovati in dobro pospeševati je dolžnost prednikov in podložnikov. (Rim. 13, 1—4.)

Papeži, škofje morajo pa tudi pušati in dajati in vernim strogo priporočevati in zapovedovati: pušati in dajati Bogu, kar je Božjega (Mat. 22, 21), namreč: Bogu v vsih rečéh prednost dajati, t. j. 1. Bogu in ne svetu naj večí spoštovanje, čiščenje; 2. Bogu in ne svetu naj večí, naj čistejši ljubezen; 3. Bogu in ne svetu naj zvestejši pokoršino in gorečnost skazovati. Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor ljudém.

Ss. Peter in Janez, ko so jima zapovedali, da naj nikakor več ne govorita in ne učita v Jezusovem imenu, sta velikemu zboru odgovorila in rekla: Sodite, če je prav pred Bogom, vas bolj poslušati — kakor pa Boga. Ne moremo namreč, da bi ne govorili, kar smo vidili in slišali. (Ap. dj. 4, 18—20.)

Zatoraj če bi veliki, viši in najviši zbori brezbožne postave in prepovedi dajali, da bi papeži, škofje, mašniki ne smeli vsega veroznanstva, vsih od Boga razodelih in k zveličanju potrebnih resnic oznanovati in učiti; bi morali papeži, škofje, duhovni Bogu pokorni biti, in take brezverce in brezbožnike milovati in zanje moliti: „Oče odpusti jim, ne vedó, kaj delajo,“ — veri nasprotnih zapoved pa bi ne smeli spoštevati.

Po Pruskem in drugod dan danes silno divjajo zoper rimsko-katoliško Cerkev in njeno duhovščino. Papežu in škofom prepovedujejo in zabranjujejo okrožnice do vernih razpošiljati. Mašnikom prepovedujejo in zabranjujejo maševati, pridigovati, spovedovati, sploh ss. zakramete deliti, jim cerkve, pobištva, prihodke jemljó in jih po svetu preganjajo; pa papež in škofje in večina duhovnov so Bogu pokorni, svoje zopernike in preganjavce milvajo in za nje moljo: „Oče odpusti jim, ne vedó, kaj delajo.“ Zakaj gorjé njim, če v slepoti pred sodbo Božjo pridejo!

Če tedaj liberalne vlade papeža, škofe, mašnike sovražijo, ropajo, preganjajo in jih po časnikih, slikah itd. psovati in sramotiti dopustijo, zato, ker jim tega, kar je Božjega, dati nočejo, ne smejo, ne morejo; je to njih sovrašтво in preganjanje ravno tako sramotno in krivično, kakor je bilo sovrašтво in preganjanje zoper Jezusa od strani judov sramotno in krivično, ki jim je veleval: „Dajte cesarju, kar je cesarjega in Bogu, kar je Božjega. (Mat. 22, 21.) Zatoraj so taki ljudje, kateri terdijo in zahtevajo, da naj se zavoljo ljubega mirú to

ali uno vse Bogu in Cerkvi vzame in državi dá, v ravno taki nevednosti ali zmoti, kakor so bili nekdanji judje, ter tudi milovanja vredni in priprošnje potrebni: „Oče, odpusti jim, ne vedó, kaj delajo“.

Ti Gospodovi molitvi pripisujejo cerkveni učeniki, da se je na Petrove pridige: „Jezus, kterega so bili ktižali, je resnični Mesija. Odrešenik“, toliko tisuč judov spreobrnilo in Kristusov nauk sprejelo. — Sv. Avguštin piše n. pr.: „Ko je Gospod to molitvico opravljal, je že vidil nekatere svoje med mnogimi ptujimi, kterim je že prosil odpušenja, ki so mu še delali krivico“.

To molitev je Gospod opravljajl okrog obdan od svojih zakletih sovražnikov, zasramovan, preklinjan, na kriz pribit, v nezmernih dušnih britkostih, telesnih bolečinah in smertnih težavah. Penavljajmo jo tudi mi v britkostih duha in serca, kolikor koli vidimo, slišimo, beremo v časnikih, knjižurah, kako da je sedanji od Boga, od Cerkve, od resnice in pravice odpadli svet nadvladan in premagan od vsakotere laži, zmote, sleparije, goljufije, krivice, hudodelstva, kako ga torej hudobni duh podpihuje in podkurja, da naj taji Boga in vse Božje, taji pekel, nebesa, večnost, da naj Bogú vse odreka in jemlje, pa sebi prilastuje, se nad Boga povzdiguje, le sebe čísla itd. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz nemškega Gradca. (O misijonih.) Že večkrat, draga Danica, sem ti poročal, kako tukajšni mil. škof pri duhovskih eksercicijah navadno misijone priporočajo, in kakó se po njih želji tudi res po škofiji dela. Tukaj je to pač lahko, ker je v škofiji več redovnikov, kakor pa po slovenskih krajih. Zdaj pa v svetem letu, ko so sv. Oče sami misijone tako krepko priporočili, se tukaj po več krajih še z večí gorečnostjo misijoni obhajajo. Na zgornjem Štajarskem je veliko redemptoristov, tú v Gradcu so pa lazaristi; obá reda sta nalašč za ljudske misijone ustanovljena. Lazaristi so malokrat vsi domá, misijon se versti za misijonom. Tudi dominikani tukajšni pogosto sprejemajo misijone. Jezuiti sicer na Štajarskem nimajo nobenega samostana, pa vendar od drugod pridejo tudi sem misijone obhajati. Milo mi je torej, da „Danica“ že tako dolgo ni vedila o nobenem misijonu na Kranjskem povedati. Od kod to? Pervi vzrok je gotovo pregnanje jezuitov, ki so bili tako potrebni za škofije, ki ima v primeri z drugimi tako malo samostanov. Pa če so pregnani, ni še prepovedano, da bi ne smeli misijonov na Kranjskem obhajati. Dalje je opomniti, da je to zdaj zato težavníše, ker, ce ravno blagi možje nobene plače za svoj preobilni trud ne vzamejo in kakor je znano, jezuitje še za maše ne smejo štipendij jemati, vendar se jim mora plačati, kar pot po železnici sem in nazaj stane. Ker so pa zdaj daleč tisti, ki slovenski jezik znajo, bi pač že železnica n. pr. iz Ternovega na Ogerskem, ali iz Tridenta do Ljubljane in nazaj precej stala, in gg. župnikov je malo, ki bi lahko toliko izdali, ker brana za potrebne spovednike in misijonarje tudi nekaj stane. Pa če bi se več fará vzajemno pogovorilo, da bi po versti misijon imele, ali če bi kteri bogoljubni in premožni faráni za popotvanje misijonarjev hotli poskerbeti, bi se tudi ta zapreka premagala. Tudi so pri sv. Jožefu pri Celji slovenski lazaristi (tudi tukaj kaka 2 ali 3 slovenski znajo), ki bi gotovo tudi ne odrekli, ko bi jih kdo na Kranjsko vabil na misijone. V sili pa tukajšni mil. škof priporočajo svetnim duhovnom, da po vzajemnem dogovoru lahko med seboj misijone napravijo, si pridige razdelijo in takó redovniške misijone nadomestujejo. Tukaj se je tudi to že poskusilo

pred dalj časom. — Še neki vzrok je morebiti marsikje: „respectus et timor humanus“; pa vprašam: Ali ni to „timor, ubi non est timor“? Ravno sovražnost cerkvenih nasprotnikov je znamnje, da vedó, kaj so misijoni za vterjenje katoliške vere in katoliškega življenja. Komur priporočanje misijonov iz ust papeža in naj gorečnših škofov, iz ust sv. Vincenca Pavljanskega in sv. Alfonza, cerkvenega učenika, ne odpré oči, naj mu jih odpré prevdarek, da osé ravno nar lepši sadje objedajo, za červivega se le menijo. Kjer se je nasprotovanja bati, se z modrim ravnanjem, poblevnim podukom itd. lahko marsikaj poravná, in ni treba tudi na takih krajih že davno popred oznanovati in sovražnikom časa dajati, da ljudi podpihujejo.

Ne bom spodbijal drugih ugovorov, ker je Danica v svojem času že tako temelito o njih pisala (z Dolenskega). Le to še opomnim, da nevarnost, ca bo morebiti čez kake leta, morebiti že pred, tudi pri nas nemože; kar je zdaj na Nemškem, bi moglo kterega odlašavca podbuditi, da ravno z laj v velikem milostnem času sv. leta se podviza in nakloni svojim ovčicam milost, za ktero mu bo smertno uro in celo večnost sladka zavest in večno plačilo vračevalo. „Salvasti animam (proximi), praedestinasti animam Tuam“!

Iz Adrianopelna so nam pred nekaj časom došle naslednje naznanila:

Že dolgo je, piše prečast. gosp. prednik o Tom. Brseska, kar Vam nisem pisal, ker več mesecev sem bil bolan, ter sem bil celo v Filipolje (Philippopolis) popotoval v toplico.

Iz pridjanih misijonskih naznanil (nasledujejo precej dalje) bodeite previdili, da naše delavno okrožje se čedalje bolj jasni in določuje, v veselje Vam smem reči, da ta delokrog se čedalje bolj razširja. V Malko-Ternovem, dva dni popotvanja od Adrianopelna, naméramo na spomlad pričeti šolo. Tam je veliko upanje za spreobračanja. Vás je prav velika in šteje 1300 hiš. Tam in po dvajset vaseh na okrog bomo z Božjo pomočjo zamogli delati, toliko bolj, ker ljudstvo je naklonjeno katoličanstvu.

Preseréna hvala za mile darove — 60 glid. — ki ste jih našema o. Luku Vrnovskemu dobrotno izročili. (Naznanuje zahvalo tudi nekterim. še posebej.)

Naznanilo o šoli in misijonu redovnih duhovnov od vstajenja Jezusa Kristusa v Adrianopelnu za pretečeno šolsko leto 1874.

Naša šola je bila razdeljena v dva oddelka, v bulgarski in latinski. V bulgarskem oddelku se je podučevalo v bulgarščini, v latinskem oddelku pa v francoščini. Vsak oddelek je imel razna začetne ali pripravljavne šole štiri razrede.

V prvem polletju, po zimi, je 111 učencev obiskovalo našo napravo, in sicer v bulgarskem oddelku 56 in v latinskem 55; v drugem polletju, po letu, pa 83.

Bulgarska notranja je štela 32 dečkev in latinska 18, ki so bili raznih narodov. Bulgarska notranja šola se vzdržuje na stroške misijona; kar se pa tiče latinske šole, plačujejo posamezni po zmožnosti po 250 do 500 frankov na leto.

Letna skušnja se je pričela 13. rožnika in je terpela 18 dni. Izid skušnje, posebno na bulgarski strani, je bil prav vesel; ker bulgarska mladina, to se mora priznati, ni le sposobna za učenje, ampak je tudi neizrečeno marljiva in v resnici ukaželjna. Nepotrebno je siliti jih k učenju, nasproti moramo še gledati, da si s prevelikim natezanjem pri zdravju ne škodujejo. Pogosto se je namerilo, da so bulgarski učenci še celo ponoči vstajali, svetilnico prižgali in v učilnico se spla-

živši zdelovali nalogo za prihodnji dan, in milo se jim stori, ako učenik ne more šole imeti.

Učenci latinskega obreda so različnih narodov, greškega, armenskega, ali pa so tacih evropskih družin, ki so se pred kakimi leti v Adrijanopelnu naselile in ki umevajo francosko, poljsko ali pa tudi nemško. Le prav malo učencev je zmožnih od začetka v francoščini se učiti, in ker učitelji malo ali pa še celo nič raznih deželnih jezikov ne umevajo, se v začetku porazumevajo kakor morejo. Berž pa ko se sinovi francoščine nekoliko izučijo in v vednostih napredujejo, učenje na kol obesijo, ker po prirojeni obertni delavnosti ali pa od staršev naganjani gledajo dobiti službo pri kupčevalcih ali v železniških pisarnicah, da si denar služijo. Če je tedaj staršem na učenju tako malo ležeče, kaj se more pričakovati v tej zadevi od njih otrok. Pri vsem tem je pa vendar še zmiraj nekaj učencev, od katerih se lepega vspeha nadjamo in kateri nas za naš trud obilno razveseljujejo.

Pred razdelitvijo daril 13. julija je bilo petje, muzika in dramatične igre. Peli in deklamovali so v slovanskem, zlasti bulgarskem, latinskem, francoskem in nemškem jeziku in končali so s turško igro. V bulgarskem odelku je bilo petero učencev obdarovanih in 12 pohvaljenih; v latinskem sta bila dva obdarovana in pet pohvaljenih.

To če tudi majhno, pa vendar prijazno šolsko slovesnost so počastili s svojo nazočnostjo: tukajšni Valipaša; predsednik v Rumeliji; iz tujih dežel poročniki ali njih tolmači; veliki namestnik bulgarsko-zedinjenega škofa; tukajšna duhovšina obeh obredov; starši naših učencev, in slednjič mnogo občinstva, ki ima veselje do tacih reči. (Konec nasl.)

Sv. Janez Nep.

Poglej z nebeške visokosti
V lepoti svoji in svetlosti,
Svet' Janez k nam Nepomučan!
Veseli ta današnji dan.

Ginljivo tvoje naj življenje
Hladi nam bóje in terpljenje;
Pobožnost tvoja in modróst,
Mladini vnema naj serčnosť!

Zarés, sam Bog te bil je zvolil,
Da si za narod delal, mólil,
Mariji zgodaj bil dar'van,
Odločen za duhovski stan.

Pripravljaj nanj si se v samóti,
Nastopil v dušni ga lepóti,
Izpolnoval si ga serčnosť,
In dokončal svetó — svetó!

Beseda tvoja brez števila
Gospodu duš je pridobila,
Pravičnim bila žar goreč,
Zagrešenim pa oster meč.

Sovražniške pa ima resnica,
Preganjanje terpi pravica:
Za sveto spovedno skrivnost
Preterpel smertno si grenkost.

Al komej zajme te Veltava,
Že v zvezdah sije tvoja slava,
Te čudeži povsod slavé.
Premnoge ljudstva te časté.

O sprosi močnim v veri biti,
Sv. Janez! tud' nam varh častiti,
Da pridemo za tabo kdaj
Po hudem boju v sveti raj!

Svitoslav.

Razgled po svetu.

Prusko. Cesar je poterdil postavo, ktera katoliškemu duhovstvu jemlje plačo, in dopustil je predložiti zboru osnovano postavo, po kateri se zatró na Pruskem katoliški redovi. Prašati se smé, kakošna je to „kulturna država“, ki stanove zatira? Ako bi n. pr. kdo nasvetoval ubiti stan vradnikov, učiteljev itd., kaj bi svet rekel? Govorilo se je, da je temu najbolj nasprotovala cesarica v soglasji z generali, katerim je stalo do tega, da se ne zatró redovi, ki bolnikom strežejo. Dosegli so toliko, da se taki redovi ne razpode kar precej, zamo-rejo se pa vsak čas zatreti po kraljevi zapovedi. Tudi smé kultus-minister do štirih lét življenje pustiti tistim samostanom in združbam, ki se pečajo z ukom in odgojo, pa le do tler prusaki ne morejo drugač oskerbovati šol. To je tedaj maslo „humanistiško“: pusti ga, dokler ne moreš brez njega bivati; potlej ga pa zadavi! — Druga „liberalno-pruska pravica“ se kaže v tem, da neki res hočejo odpadnikom Reinkensovim dovoliti pravico do katoliškega cerkvenega premoženja!

Dekan Rzežnovski je obojen na 18 mescev v ječo zato, ker je čisto po cerkvenih postavah izrekel véliko izobčenje nad nekim nesrečnim državokatlilikom.

Bizmark, ki pritiska na vravnavo notranjih zadév v Belgiji, na Laškem, Francoskem, Španjskem itd., je boje 13. majnika imel ruskega cara o njegovem prihodu zagotoviti, da Nemčija na vse strani ima mirne namene, ob enem pa Francijo zatožiti, da ni enacih misel, ker se oborožuje. Toda v Petrogradu neki ni neznan, kako velikansko se ravno Prusija okovarja za vojsko.

Cesar Viljem je odmenjen 6. rožnika v Ems, kjer bode tudi cesar Aleksander do 11. rožn.

Angleško. Angleški frajmavrarji so 28. aprila imeli slovesnost, ktera je celo v Ljubljani odziv imela! Liberalni list namreč piše: „Angleški prestoljni naslednik princ Walles je bil zadnjo sredo izvoljen za velicega mojstra angleških frajmavrarjev. V svojem govoru je naglašal, da frajmavrarstvo (po krivici nekim klerikalcem velik bavbav) ne išče drugega, nego ljubezen do bližnjega in lojalnost“.

Ne mara so „klerikalci“ po krivici še večí „bavbav“ temu listu, kakor pa frajmavrarji klerikalcem, kateri posledaj sicer poznamnujejo mavtarske bedarije in hudobije, zato pa še ne trepečejo pred njimi. Čudno je, da ti „keljarji“, „trioglarji“ in „predpasnikarji“ so imeli marsiktere šege pri svoji slovesnosti, ktere tudi oni liberalni list sovraži kakor zelénega pajka, n. pr. procesijo. Vhod v neznansko veliko dvorano „Royal Albert Hall“ se je pričel ob eni popoldne in terpel je poldrugo uro, preden so se vsi „birtaharji“ vsnovali, ter je bilo ob 3 boje kacij 10.000 frajmavrarjev v znotranjih prostorih. Vsi „častivredni“ so imeli bele „birtabe“, plave motoze in simboliške znamnja vvezene. Po dveh je prišel namestni véliki mojster knez Carneron, in se je usedel na tron, kakoršno sejo „liberalci“ n. pr. papežu hudo zamerijo; véliki mavtar, se vé, je vse kaj več! Volitev novega vélikega mojstra se poterdi. Potem gre „procesija“ velicij častnikov novemu vélicemu mojstru naproti. Veliki mojster, „v procesiji“ pridá med silnim ploskanjem, se je večkrat priklonil „svojim bra-

tom“ ter se usedel pod-gran mastru na levico. Potem je bil „inštaliran“. Slovesnost je opravljal Carneron. Najprej je imel slovesnosti priméren govor do „najčastitljivega vélikega mojstra“, kakor ga je tituliral.

Napovedal je, da bo govoril o frajmavarskih dolžnostih, čenčal je pa debelo hvalo frajmavrarstvu in le nektre prazne besede, kako je mavtarstvo v nepomljivih časih se pečalo z očitnimi spominki, s cerkvenimi šipami, s fasadami pri dvorovih; sedaj pa da se posvečuje „človekoljubju in dobrodelnosti“. Princu je lahko pravil, kar mu je bilo drago, zakaj na Angleškem je skoro šega, da se osebe spoštovanih in visokih stanov štejejo k društvom, katerih djanje jim je malo več mar, kakor lanski sneg; toraj jim tudi njih počenjanje ni dosti znano.

Gola laž je, da so bile stavbarske družbe nekdanjih vekov prednice sedanjih frajmavrarjev. Nekdanje društva, ki so se pečale s cerkvenimi stavbami, podobarstvom, slikarstvom, steklarstvom itd., so bile združevanja pravovernih in bogoljubnih katoličanov; začetek sedanjih brezbožnih frajmavrarjev pa ne seže pod 18. stoletje nazaj in pričelo se je prav za prav na Angleškem l. 1717 po Desaguliers u, Jurju Payn-u in Anderson u. Res imajo polne usta „človekoljubnosti“ in dobrotnosti, njih podlaga pa je verska vnémarnost in še vselej so katoliško Cerkev s peklenko zagrizenostjo sovražili in terli, kakor tudi sedaj pruski mavtarji z njo delajo; odpadne katoličane pa v svojo družbo sprejemajo. Kako delajo s takimi, ki jih hočejo skrivaj s poti spraviti, pa s svojimi lastnimi „nepokornimi“ družniki, je imel „Slovenec“ strahoviten izgled in pisalo se je že toliko o tem, da sleherni lahko vé, kdor je kaj bral. Dosti je vediti, da sv. Cerkev je frajmavrarstvo obsodila, pristop v to skrivano in temno društvo pa pod kaznijo vélikega izobčenja prepovedala. Poglejmo pa še nekoliko v omenjeno slovesnost.

Zagotovil je „pod-gran mastru“ princa, da ne bode nikoli obžaloval dneva, ko je bil postavljen véliki mojster. Morebiti je pozabil, da prešoji véliki mojster Ripon je ravno lansko leto obžaloval svoje vdeleštvo med frajmavrarji, je spoznal brezbožnost tega društva, pa tudi spoznal resnico in je postal katoličan.

Koliko poducen pa je princ sploh v mavtarskih sanjarijah in brezbožnostih (menda se ne dela nalaš nevednega), je dosti jasno pokazal z eno samo besedico. Zagotovil je namreč „svoje brate“, kako da bode njegova naj bolj vroča želja „z Božjo pomočjo“ spolnovati frajmavarske „dolžnosti“. No „Božja pomoč“ in pa mavtarstvo, ki so mu vsi „bogovi“ in vse vere enake — to se čudno strinja! Je pa tudi princ kar precej pogosto v njih shode mogel prihajati. Tedaj, naj gorečnije bode spolnoval mavtarske dolžnosti, njih shodov pa se ogibal!

Rekel je princ v svojem govoru, da dve vodilni besedi framaonstva ste: „poštenje (lealtá) in dobrotnost“, ter dokler se bodo tega držali in ne se vtikali v politiko, si je svést, da ta vstanova bode cvetla na Angleškem. — Morebiti se angleški masoni manj vtikajo v politiko kot drugod; sicer je sploh znano, da sedanje zopercerkveno počenjanje po Ameriki in Evropi je frajmavarski kvas. Ze pred veliko leti je bilo očitno znano, da na Francoskem, Španskem, Laškem, Belgijanskem in Nemškem so frajmavrarji snovali politiške namene; koliko bolj pa dandanašnji. In če je „poštenje pa dobrodelnost“ njih namen, zakaj pa svoje shode po ker-tovo v temoto skrivajo, čemu njih „misteriozne formule“ in strahovite prisége in zakletve pri sprejemanji novih udov, s čimur se reveži podklonijo v tako sužnjost, da je ni večí pod solncem.

Sklep te komedije je bila pojedina in glasba.

Naj pristavimo še, kar je nekdo, ki frajmavrarstvo popolnoma pozná, o njem pred štirimi leti pisal. Rekel je med drugim: „Poslednje čase moške odličnije olike in stanú pri nas ne pristopajo več k frajmavrarjem; burke s predpasi in plehastimi zvezdami, skrivnostne muharije, napol brezpomenljivi bohotni govori pri njih slovesnostih so jim zoperne. Le kadar jim veljá frajmavarsko čedo komandirati (v politiške namene rabiti), takrat se znamenitiši osebnosti pri njih zapišejo. Po marsikterih krajih pa je péhanje taci vodnikov z grozovito jezo na to obrnjeno, da bi razdjali katoliško Cerkev in zato tudi vžgali rogovilstvo po vsih deželah, kjer ima katoliška Cerkev še veljavo. Ti ljudje so v resnici antikristi, aposteljni satanovi; k njim se šteje n. pr. roparski kolovodja Garibaldi, masenski stoljni mojster. Ker bližnja smert mnogim frajmavrarjem zopet dá spregledati, da je vender le strašno, ako v svojih grehah gredo v večnost, zato jih je prav véliko, ki želé na smertni postelji ss. zakramente prejeti. Toda, kjer ima frajmavrarstvo ktereга tistih obsedenih glavarjev, tamkaj so „njegovi bratje“ (mavtarski) pri njem na straži, da se noben maščik ne pusti k njemu, ko bi tudi hotel“. — To tedaj je „poštenost in dobrodelnost“ teh mračnjakov, da bolniku ne privošijo ne tolažila na smertni postelji in ne zveličanja v prihodnjem življenji! (Naturgesch. d. Freim. v. A. Stolz.)

Ravno ta pisatelj pravi v drugem kraju: „Preiskujte obnašanje prostozidarjev, poslušajte njih govore, berite njihove spise, in vidili bodete, da sovraštvo zoper katoliško Cerkev je duša njih obnašanja, njih govorov in njih spisov; spazili bodete, da njih djanje je nepretergano napadanje duhovstva in vernikov, verskih resnic (dogem) in nravnosti Cerkve, discipline in Cerkvine vlade, — vse, kar ima naravnost ali nenaravnost dotiko s katoličanstvom, pobija red (t. j. frajmavrarstvo) zdaj v očitnem napadu, zdaj na skrivnem. (Primerite s temi besedami počenjanje sedanjih laži-liberalnih časnikov.) Ti aposteljni tolerance, je rekel nedavno neki dnevnik, so res podobni svojim prednikom od l. 1793, katerih gospostvo se je imenovalo „strahovitost“, katerih prestol guillotina (kosa za sekanje glav), katerih žezlo je bila sekira.“ (Die Freimaurer im Staate von einem frühern Ordensmitgliede A. Stolz 1863.)

V oziru na politiško djanje frajmavrarjev dokazuje ravno ta pisatelj iz lastnih framaonskih spisov, da njih delo je razdevanje držav, prekue prestolov in menjanje dinastij. Naši očetje, pravi „brat“ Julij Lavoanne v majniku 1848, so z močno sopo Bastilio poderli in Evropo v rogovilstvo spravili, in mi, dedje prostozidarjev onega vélikega časa, mi smo zdajci dvakrat v treh letih Francijo predelali. (Franc-Maçon, 1. letn. str. 12.)

Vélíki bezničar Ferdinand vojvod Brunšviški je v manifestu do svojih bratov l. 1794 med drugimi silnimi in hudimi pritožbami rekel: „Vélíka sekta je med nami zrastle, ki je človeški blagor in človeško srečo imela na vnanjem čelu svoje obertnije, v znotranjem svoje zveze je pa na to delala, da vso človeško srečo v svoj rop spremeni.“ (Ravno ta, str. 62.)

V poprej omenjenem spisu, Naturgesch. d. Freim.“ v sklepu pravi ta pisavec: „Iz vsega izhaja, da frajmavrarji so silo škodljiva družba. To so skoraj sami premožni ljudje, ki si med seboj pomagajo k mogočnim častém, ti ljudje potlej zopet delajo naredbe in postave, po katerih je revež še bolj stiskan, debeli občan pa se še bolj debeli. Keršanske načela išejo zatreti, ker Cerkev iz šole sujejo, praznike odpravljajo, in tako revežu vzamejo še vero, ki je njegovo edino tolažilo. Ubozih ljudi ne jemljó v svoje društvo. Bogatin pa iše ubozega

Lazarja še ob upanje do nebes pripraviti; češ, ker bogatin nič tega noče, naj tudi Lazar nič tega ne dobi.“

Mir ali vojska? Une dni je že šumelo o vojski med Prusijo in Francijo. „Journal de Paris“ poterjuje, da Prusija je res k boju odmenjena, da pa ne bo nič, ker po dogovoru treh cesarjev l. 1872 Prusija brez privoljenja Avstrije in Rusije ne sme Francije napasti. L. 1870 je Rusija dopustila potolči Francosko, ker je želela odpravo zaveze od l. 1856 (zadevajoče Turčijo in Černo morje). Danes bi utegnil Prus sicer reči Rusu: Pusti mi Večerno, in jest ti pustim Jutrovo; toda ni verjetno, da bi Aleksander poslušal tako modrovanje. Rusija danes nima koristi, kakor 1870, v tem, da bi Prusija zmagala. Tudi „Français“ terdi, da po novih naznanilih v Evropi, zlasti v Petrogradu in v Londonu gospoduje terdra volja, da se mora mir ohraniti.

Listek za raznoterosti.

Papež Pij IX so 13. majnika, t. j. včeraj, obhajali svoj 83. rojstni dan. Bili so rojeni 13. maj. 1792 v Sinigaliji. Novo mašo so imeli 11. mal. travna 1819 v Rimu. Nadškof v Spoletu so postali o Binkoštih 1827, preselili so se v Imolo 14. grud. 1832. Kardinal so postali 14. grudna 1840; papežev prestol nastopili 16. rožn. 1846. V pregnanstvu v Gaeti so bili od 25. listopada 1848 do 12. mal. travna 1850, in od 20. kim. 1870 so jetnik v Vatikanu. Že 31. grud. 1870 so bili presegli čas vladanja vsih svojih prednikov, 23. vel. serp. 1871 pa so prestopili tudi čas vladanja sv. Petra v Rimu. 25letnico svojega najvišega pastirsva so obhajali 16. rožn. 1871.

Molimo za našega Papeža Pija IX.

Gospod, ohrani ga, poživl ga, stori ga srečnega na zemlji, in ne daj ga v voljo njegovim sovražnikom.

Razstava bratovšine sv. Rešnjega Telesa, še obilniši memo drugih lét, je imela v obeh dvoranah toliko prelepe cerkvene robe, da je bilo prav čisto vse napolnjeno. O blage roke vsih, tudi naj viših stanov, ki so v malo mescih toliko storile za Božjo čast! To kaže pa tudi, kako napreduje čbertnijska umetnost ženskih rok. Bog Vam vse tisočno poverni, velikoserčne duše!

K sv. letu. V nedeljo okoli ene popoldne je prišla silno dolga procesija ljudi v Šenklavž od strani sv. Petra in od strani pod Ljubljano. Bilo je posebno veliko moških. „Molitev oblake predère in pride pred sedež nebeškega Očeta;“ upajmo toraj, da združena molitev v sv. letu bo odvernila prav veliko nadlog od nas, ki smo vredni, da bi nas zadele. Naj bi le tudi viši stanovi začeli bolj obilno moliti in naj bi se ne sramovali očitno pred svetom spoznavati Boga, „od ktereга prihaja vsak dober dar“ — tudi za-nje.

Sveto leto 1875. S pripravnimi molitvami. Po škof Zvergerjevi knjizici na svitlo dal stoljni dekan Jožef Zupan v Ljubljani. Knjizica na 144 stranéh obsega vse potrebne nauke in molitve za sv. leto in je res vredna, da si jo sleherna hiša oskerbi in naj se pridno prebira, da se namen sv. jubileja bolj popolnoma doseže. Cena (30 kr.) za veliki obseg je majhna, natis prav čist in razločen.

Zahvala N. lj. G. presv. Serca. Tergalo me je po glavi in valed oteklina sem se bal nevarne bolezni. Obljubil sem skoz gotov čas na pomoč klicati Našo ljubo Gospo. In še preden je obljubljeni čas pretekkel, sem ozdravel. Pervo in naj večjo pomoč očitno spoznam priprošnja Naše ljube Gospe. Bodi češena! K. V.

Zahvala „Naši ljubi Gospej“. Čez leto in dan je terpela moja hči Fr. K. prehude bolečine in rane v gerlu in nobene zdravila in pomoči je niso ozdravile. Ko je pa v drugič z menoj vred začela opravljati 9dnevnicu in nektere druge male reči k „Naši ljubi Gospej“, je nekaj malo od zdravnika zapisanih zdravil kar nana-gloma odpravilo vso bolezen ter je hči čisto zdrava. To posebno pomoč pripisujem torej mogočni priprošnji Marije Device in prosim, sprejmite to naznanilo v „Danico“, da storjeno obljubo spolnim.

V Ljubljani, 10. mal. travna 1875.

Vdova K.

Spremembe na Rudolfovi železnici od 15. t. m. dalje: Iz Ljubljane z južnega kolodvora gre vlak ob 3 uri 55 min. zjutraj; dopoldne ob 10 uri 40 min.; popoldne ob 6 uri 35 min. Pride pa v Ljubljano: po noči ob 2 uri 35 min.; zjutraj ob 7 uri 45 min.; popoldne ob 6 uri.

Mohorjevi družbi sem ponudil v natis za Slovence Svete Evangelije vseh štirih evangelistov z razlago, ki je od ranjc. škofa Balanta in ranjc. Skrinarja, in sem po sreči ta dragi ostanek v roke dobil. Slišim pa, da odbor ni voljan tega dela na svitlo dati. To so vendar naj boljši bukve, podlaga vsega družega, s čimur se pač ne morejo primerjati kake izmišljene povestice, in po mojem prepričanji bi bilo družnikom neizrečeno vstreženo, ako bi družba n. pr. vsako leto enega evangelistov omenjenega rokopisa na svitlo. Meni je veliko družnikov reklo, da bi odstopili, ako bi družba ne čajala „Kristusovega terpljenja“ in „življenja svetnikov“. Tako tudi ne dvomim, da bi z omenjenim razlaganjem bilo Slovincem enako vstreženo. Ako se odbor morebiti boji stroškov, ker bi bilo treba rokopis prepisovati in morebiti kaj vredovati, sem porok, da bi se dobili tudi taki, ki bi kaj pridali, da bi se le to delo med Slovence spravilo.

Z Verhnike, mesca majnika 1875.

Ant. Al. Jelovšek.

Iz Mavčič. (Dokončanje naznanila o pogorišju.) Cerkev in farovž sta sredi vasi in se skupaj deržita tako, da se iz ene farovške sobe pride v žagrad; gorelo je že okoli in okoli, z veliko silo se je zaganjal ogenj v oboje; strehi, dasiravno z opeko pokriti, ste v bolj slabem kakor dobrem stanu, pod farovško streho so nektere reči, kakoršnih se ogenj rad prime, iskre so skozi streho letéle in švigale sem ter tje; človeške pomoči pri farovžu in cerkvi od začetka ni bilo nobene, zakaj vsakdo je mogel za-se skerbeti, iz sosednjih vasi pa ljudje tako hitro priti niso mogli. Kar naj hitreje morem, spravim nekaj naj potrebnih reči na bolj varen kraj, in ko vidim, da sem sam s svojo malo družinico, ko vidim, v koliki nevarnosti sta farovž in cerkev, pomagati pa z vsim trudom in natezanjem nič ne morem, zakličem pred podobo Naše ljube Gospe presv. Serca: „O preljuba Gospa Jezusovega presvetega Serca, usmili se — pomagaj! O sv. Jožef, varuj nas!“ in obljubim v „Zgodnji Danici“ naznaniti, ako se v tako strahoviti nevarnosti obvarujeta saj še cerkev in farovž (ko je vse drugo že v ognji). Pomagati ne morem nikjer nič, hitim tedaj s svojimi v cerkev pomoči prosit in molimo — pa vleče me iz cerkve in ker nisem mogel skor več prestajati gostega dima, grem iz farovža pri stranskih vratih (pri velikih ni bilo mogoče zarad hude vročine in ognja, ki se je va-nje zaganjal in se jih prijemal); ko pridem blizo dervarnice, ki je tudi gorela, kar zagledam, da se je farovške strehe ogenj prijel na dveh krajih, cerkvene pa na enem, — ali glej! kar prihitita dva možaka — zares kakor od Boga poslana še o pravem času — in zadušita ogenj na farovski in cerkveni strehi. Ko se pa zopet in zopet oživlja, ga zopet pogasita s pomočjo še drugih, ki so zdaj pomagat prišli. Tudi v stolpu pri

zvonih je bila velika nevarnost, bilo se je že vnelo, pa je bilo poglašeno še o pravem času. — Očitno moram spoznati in z menoj spoznajo tudi drugi, da se je ljubi Oče nebeški na priprošnje Matere Božje in sv. Jožefa meni in tukajšni lokaliji posebno milostljivega skazal, da je v toliki nevarnosti vendar še od cerkve odvernil veliko nesrečo, ki je žugala lokaliji, ki bode že z domačimi pohištvi imela velike pritežnosti, da jih zopet napravi; kaj še le, ko bi jim bila pogorela tudi še cerkev in farovž! Toraj bodi čast in hvala vselej in povsod Jezusovemu in Marijnemu presvetemu Sercu! Hvaljen bodi naš dobrotljivi varuh sv. Jožef! *M. P.*

Djanje, posvetiti se Jezusovemu Sercu, je razposlalo v. č. škofijstvo ljubljansko. (Glej v današnji „Dan.“)

Dražba za razne reči ranje. korarja Zavašnik-a bode 20. in 21. majnika v Lamberg-korarski hiši (šolski terg št. 298), in sicer dopoldne od 9-12 in popoldne od 3-6. Prodajala se bode pa 20. t. m. razna roba (zlate in sreberne reči, cerkvena in domača obleka, perilo itd.), 21. pa bukve.

Iz Loke. Priserčna zahvala „Naši ljubi Gospej presv. Serca“ za ozdravljenje bolnega moža! Že skor delj časa je bil vedno bolj bolehen in zadnjič ga huda in nevarna bolezen na posteljo položi, in zdravnik naravnost pravi, da zanj ni nobenega upanja več. V ti preveliki žalosti in hudi stiski se obrnem s svojimi žalostnimi še majhnimi otročiči k „Naši ljubi Gospej presv. Serca“ in objubim, ako ona sprosi mojemu možu ljubo zdravje, to milost po „Zgodnji Danici“ naznaniti. Začnemo torej z vsim zaupanjem opravljati devetdnevnicu, in — o neskončna zahvala presv. Jezusovemu Sercu in Naši ljubi Gospej presv. Serca! bolezen se je zoper vse človeško pričakovanje na bolje obrnila in zdaj zopet zdrav zamore ubogim otročičem vsakdanjega kruha prislužiti.

Čast. gosp. Janez Valjavec, iz družbe oo. jezuitov, naš sloveč rojak, je v Celovcu za mertvudom na sercu 9. t. m. naglo umrl. Bog mu daj tam večni pokoj, ki mu ga je svet tukaj odrekoval!

Procesija na svete Višarije gre binkoštno soboto, 15. t. m. iz Gradca skoz Lankovico, Velikovec, Celovec v Merija Rajin; 19. t. m. pride v Loče in 20. na svete Višarije; 22. maj. se romarji vračajo na železnico v Beljak in domú.

V Drašlji pri Celji so neznani morivci ubili Ant. Voduška ob 9 zvečer pred očetovim hramom. („Gosp.“)

V Tremerjih na Štajarskem, piše „Gosp.“, je bil oropan terzevec, ki je v kerčmi štel denarje, potem odide. Dva pivca stopita za njim, ga primeta na samem in oropata 10 goldinarjev. Vera pač potepuhov ni k temu zapeljala.

V Parizu je umrl slikar (malar) Janez Valdek, star 110 lét. Rojen je bil v Pragi l. 1766, stanoval pa je že kacic 80 lét v Parizu. Bil je dekan popotnikov; že od leta 1785 dalje je bil na predgorju Dobrega upanja in v gornji Afriki. Posebno je bil izurjen v popravljani starih vsekanih spisov in enacih reči. Do poslednjih dni je bil zdrav kakor riba, umrl pa je skoraj neprevidoma.

Iz White Earth (Bele zemlje) v Minesoti piše gosp. misijonar Nace Tomazin do preč. gosp. Pirca (po čigar dobroti to razglasimo) med drugim: „Postavljen sem od v. č. g. škofa med Indijane v White Earthe-i, in ako ravno sem tukaj že leto in dan, vendar nisem dobil ne solda plače, in tudi od vlade kakor misijonar nikoli ne bom solda dobil, živeti moram ob milošnji in z milošnjo moram zderžati svoje indijanske misijone; moja služba torej ni više postavljena kakor kacega prosjaka, ako ne še nižej. Živeti moram ob milošnji,

ki jo dobim od svojega dobrega škofa in ki mi je podelé dobri ljudje in pobožni kristjanje. (Prečast. gosp. misijonar, ako prav vemo, je te besede samo zato zapisal, ker je bila neka pravljica raztrošena, da kdo vé koliko veliko denara on dobiva od amerikske vlade. Vred.) Poslednje leto je bilo v mojem misijonu keršenih 148. Sedaj je tukaj okoli 1000 katoliških Indijanov; 22 poglavarjev se šteje v našo srenjo. Vsa družina „Chief-Hole-in the-day-eva“ je katoliška. Tudi sem bil to zimo v Red-Lake-u. V dveh tednih sem tam kerstil 25 Indijanov. Že 200 katoličanov je v Red-Lake-u, in skor vsi Indijani hočejo biti katoličani.“

V mali Aziji gospoduje strašca lakota. „Economiste Français“ pripoveduje grozovitne reči, da se šteje kacic 150.000 mertvih za lakoto! . . . To je med „neverniki“, v deželi, kjer se ne „moli“, kjer ni „procesij“, ni „križevega tedna“ itd. za dobro letino, ni „nedelj“, ni „praznikov“. Naj se le spolni volja naših ruđečkarjev, ki „vero v Boga“ in „molitev k Bogu“ zatirajo, ki odpravljajo „molitvene dneve“, odvrčajo cedolžne mladostne ročice od cerkve, od sv. zakramentov, od povzdigovanja k Stvarniku: potlej tudi nasledki ne bodo prizanesli!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Pavšič, duhoven teržaške škofije v pokoji, je umrl 6. maja v Šmihelu pri Novem mestu. R. I. P. — Č. g. Vodopivec Ljud., duhoven iz goriške nadškofije v ljubljansko sprejet, gré za administratr. k sv. Magdalení na Gori.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: D. Brodnik en terdnjak za 2 gl. sv. Očetu za god, prosi sv. blagoslova za-se in za družino. — Neimenov. 1 križavec za 2 glo. 12 kr. itd. sv. Očetu za god, z željo da bi dolgo živeli, pa tudi sebi proseč za blagosl. za pobožnost pri molitvi. — Neimenovan 2 gl. sr., prosi sv. blagoslova sebi, svojim otrokom in svojemu bratu. — Po g. Dolencu 2 gl. za god sv. Očetu od neimen.; iz druge roke v ravno ta namen 1 gl. 15 kr. — Prečast. g. fajm. Br. 1 ces. cekin. — Neimen. 2 gl. — Družina G-va: oče ½ gl., mati sv. mašo in smček sv. Obhajilo darujejo Kristusovemu namestniku za god. — M. Zalohtar in M. Stopar darujeta sv. Očetu za god sv. Obhajilo. — Iz neimen. roke sv. Očetu za god 4 gl. sr. s prošnjo sv. blag. za srečno zadnjo uro. — Neimenovani dobrotnemu sv. Očetu 3 gl. sr. za god po g. Dolencu. — Tri osebe 3 gl. v sr.; — Neimenov. 10 frankov v zlatu s prošnjo sv. blag. za srečno zadnjo uro. — Po g. Dol. sv. Očetu neimen. 2. gl. za god. — Več oseb iz Semlednika 7 gl. 30 kr., in prosijo blagoslova, da bi zamog'li Jezusovo presveto Serce vedno bolj častiti. — Iz Škofje loke: 2 križavca za 1 gl. 6 kr. in 33 kr. star. den. in 90 kr. star. den. s prošnjo sv. blagoslova za gorečnost, vredno prejemanje ss. zamentov, odpušanje grehov in srečno zadnjo uro. — Po g. Dolencu 1 gl.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

Preč. P. Vinc. v Am.: Preserčna za toliko priljudnost! — Gosp. F. R.: Blagovolite naznaniti svoje ime, samo za vbedništvo, potlej si bomo upali razglasiti Vašo „Zahvalo“. Za molčljivost smo Vam porok.